

Beleidsregels inzake de toepassing van een last onder dwangsom bij handhaving van de Leerplichtwet 1969

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Veenendaal;

Overw egende dat

- Handhaving op de Leerplichtwet 1969 (Leerplichtwet) op verschillenden manieren kan worden uitgevoerd;
- Er diverse instrumenten zijn om deze handhaving te bewerkstelligen;
- Deze instrumenten niet altijd het gewenste resultaat opleveren;
- Het opleggen van een last onder dwangsom een passend instrument is om de Leerplichtwet te handhaven;
- In de ambtsinstructie voor de leerplichtambtenaar gemeente Veenendaal is vastgesteld dat de leerplichtambtenaar een last onder dwangsom kan opleggen;
- Beleidsregels deze reeds bestaande bevoegdheid in kaders ten behoeve van duidelijkheid en transparantie richting de burger.
- Het daarom wenselijk is om beleidsregels vast te stellen voor de toepassing van de last onder dwangsom bij de handhaving van de Leerplichtwet.
- Er een diverse en brede aanpak is om de Leerplichtwet te handhaven die preferent is aan het toepassen van een last onder dwangsom;
- Het toepassen van de last onder dwangsom bij de handhaving van de Leerplichtwet dus een instrument is wat als ultimum remedium wordt ingezet bij uitzonderlijke en schrijnende gevallen.

Gelet op

Artikel 16 lid 1 van de Leerplichtwet 1969;
Artikel 125 van de Gemeentewet;
Artikel 4:84 en 5:32 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb);
Artikel 6 lid 18 van de ambtsinstructie voor de leerplichtambtenaar gemeente Veenendaal.

Besluit

vast te stellen de **Beleidsregels inzake de toepassing van een last onder dwangsom bij handhaving van de Leerplichtwet 1969**.

Artikel 1 begripsbepalingen

Leerplichtig: is de wettelijke verplichting kinderen onderwijs te laten volgen. Ouders/verzorgers hebben de plicht hun kind te laten leren (alle rechten en plichten staan beschreven in de Leerplichtwet 1969)

Kwalificatieplichtig: aansluitend op het einde van de leerplicht met 16 jaar begint de kwalificatieplicht. Jongeren die niet meer leerplichtig zijn, maar nog geen startkwalificatie hebben, zijn verplicht om voltijds onderwijs te volgen tot zij een startkwalificatie hebben gehaald, of tot de dag dat zij 18 jaar worden. Dit mag via een wettelijk erkende combinatie van leren en werken. (sinds 2007 onderdeel leerplichtwet 1969)

Absoluut verzuim: een jongere staat niet ingeschreven als leerling van een school overeenkomstig de bepalingen van de Leerplichtwet 1969 (art. 2 lid 1 en art. 4a lid 1 jo. art. 26 Leerplichtwet 1969).

Relatief verzuim: als een leerling wel staat ingeschreven op een school of onderwijsinstelling, maar zonder geldige reden afwezig is op de les (art. 2, lid 1 en 3, art. 4a lid 1 en art. 4c jo. art. 26 Leerplichtwet 1969)

Luxe Verzuim: ongeoorloofde afwezigheid (door ouders en of leerling veroorzaakt) doordat de leerplichtige buiten de schoolvakanties om op vakantie gaat. Art. 11 Leerplichtwet 1969 in het bijzonder sub f en g in relatie tot 13a en 14.

Leerplichtambtenaar: de ambtenaar, door de voorzitter van het College benoemd in de functie van ambtenaar leerplicht, die de eed of belofte als bedoeld in art. 16 Leerplichtwet 1969 heeft afgelegd;

Last onder dwangsom: een herstelsanctie als bedoeld in artikel 5:32 van de Awb. **Dagdeel:** een deel van de dag, met de duur van maximaal vier uur.

Artikel 2 Last onder dwangsom

In deze beleidsregels staat een beschrijving van die overtredingen waarbij het instrument van de last onder dwangsom ingezet kan worden. Per overtreding is ook de hoogte van de dwangsom opgenomen. In dat kader is het goed erop te wijzen dat artikel 5:32, vierde lid, Awb onder meer bepaalt dat het als

dwangsom vastgestelde bedrag in redelijke verhouding staat tot de zwaarte van de overtreding en de beoogde werking van de sanctie. Met dit voorschrift is rekening gehouden bij de vaststelling van de hoogte van de dwangsom. In geval de dwangsom gekoppeld is aan het aantal tijdseenheden dat een overtreding duurt, is het maximale bedrag waarop tot invordering kan worden overgegaan niet zo hoog vastgesteld, omdat dreiging van invordering op korte termijn mogelijk eerder het gewenste effect resulteert dat de overtreding wordt gestopt of er geen herhaling plaatsvindt. Wanneer het maximumbedrag is overschreden qua dwangsom dat betaald moet worden, dan kan wederom een last onder dwangsom worden opgelegd, met daarbij de mogelijkheid om de bedragen te verdubbelen.

Artikel 3 Absoluut verzuim

Er is sprake van absoluut verzuim als jongeren niet zijn ingeschreven bij een onderwijsinstelling, terwijl zij niet zijn vrijgesteld van deze verplichting. Het gaat hierbij om jongeren die als ingezetene in de gemeentelijke basisadministratie zijn ingeschreven, en nog leerplichtig of kwalificatieplichtig zijn. Volgens de Leerplichtwet zijn degene die het gezag over een jongere uitoefent, en degene die zich met de feitelijke verzorging van een jongere heeft belast, verplicht ervoor te zorgen dat de jongere als leerling van een school is ingeschreven en dat hij deze school na inschrijving geregeld bezoekt. Toepassing last onder dwangsom bij absoluut verzuim

Overtreding	Leerplichtig- of kwalificatieplichtig kind is niet ingeschreven bij een school
Overtreders	Ouders of verzorgers van leerplichtige (artikel 3 Leerplichtwet) of van kwalificatieplichtige kinderen (artikel 4b Leerplichtwet)
Doel last onder dwangsom	Het beëindigen van de overtreding
Hoogte last onder dwangsom	€ 100,- per dag dat het kind niet staat ingeschreven bij een school, met een maximum van € 10.000.
Begunstigde termijn	3 schooldagen, als er een school beschikbaar is; 10 schooldagen, als er nog naar een school gezocht moet worden.
Karakter	Kan opnieuw worden opgelegd als het maximumbedrag is bereikt, waarna de dwangsom verdubbeld kan worden
Combinatie met strafrecht	Ja, afhankelijk van de situatie

Artikel 4 Relatief verzuim

Als een leerling eenmaal 16 uur in een periode van 4 weken heeft verzuimd is de verwachting is dat de jongere daarna ook regelmatig uren of dagen zal verzuimen. Dan kan de last onder dwangsom ingezet worden.

Een begunstigingstermijn is niet nodig bij een last onder dwangsom voor het beëindigen van relatief verzuim. Het verzuim kan immers direct worden opgeheven door weer naar school te gaan. De overtreder wordt gesommeerd om vanaf de oplegging van de last niet meer ongeoorloofd te verzuimen.

Toepassingsregels bij relatief verzuim (spijbelen en te laat komen)

Overtreding	Leerplichtige- of kwalificatieplichtige kind heeft in vier opeenvolgende lesweken in totaal 16 uur verzuimd
Overtreders	Ouders of verzorgers van leerplichtige of van kwalificatieplichtige leerlingen; Leerlingen ouder dan 16 jaar.
Doel last onder dwangsom	Het herhalen van een toekomstige overtreding
Hoogte last onder dwangsom	Leerling 16 t/m 17 jaar: € 50 per dagdeel dat het kind geen onderwijs volgt, met een maximum van € 100 per dag, met een maximum van € 5.000 per schooljaar. Ouders: € 50 per lesuur dat het kind geen onderwijs volgt, met een maximum van € 100 per dag, met een maximum van € 5.000 per schooljaar.
Karakter	Kan opnieuw worden opgelegd als het maximumbedrag is bereikt, waarna de dwangsom verdubbeld kan worden
Voorafgaand aan eventuele strafvervolgung. Combinatie met officiële waarschuwing als het verzuim is gestopt is mogelijk.	De LOD kan worden opgelegd in geval er sprake is van onrechtmatig verzuim boven de 16 uur. Naast de LOD kan er ook gebruik worden gemaakt van de strafrechtelijke instrumenten Halt of een PV ongeoorloofd verzuim.

Toepassingsregels last onder dwangsom bij onrechtmatige kennisgeving ziekteverzuim

Overtreding	Leerplichtig- of kwalificatieplichtig kind heeft in vier opeenvolgende lesweken in totaal 16 uur verzuimd wegens ziekte, welke vrijstelling onrechtmatig blijkt.
Overtreders	Ouders/verzorgers van leerplichtige of van kwalificatieplichtige leerlingen; Leerlingen ouder dan 16 jaar
Doel last onder dwangsom	Het stoppen van het verzuim
Hoogte last onder dwangsom	€ 100,- per dag dat het verzuim voortduurt, maximum van € 2000
Begunstigde termijn	1 schooldag
Karakter	Kan opnieuw worden opgelegd als het maximumbedrag is bereikt, waarna de dwangsom verdubbeld kan worden
Combinatie met strafrecht	Ja, altijd

Artikel 5 Luxe verzuim

Toepassingsregels bij luxe verzuim

Mogelijke overtreding	Zonder toestemming kinderen meenemen op extra verlof
Potentiële overtreders	Ouders/verzorgers van leerplichtige of van kwalificatieplichtige leerlingen; Leerlingen ouder dan 16 jaar.
Doel last onder dwangsom	Het voorkomen van een toekomstige overtreding dan wel omdat anderszins sterke aanwijzingen zijn dat zonder toestemming verzuimd gaat worden (bv wegens eerdere overtreding/signalen van het kind)
Hoogte last onder dwangsom	Eenmalig € 1000 in geval van eerder vertrek voor en/of latere terugkomst na schoolvakantie. € 100,- per dag in geval van afwezigheid langer dan 10 schooldagen met een maximum van € 10.000
Begunstigde termijn	Niet nodig; het betreft hier immers het nalaten van een overtreding (toekomstig verzuim)
Combinatie met strafrecht	Ja, bij de eerste overtreding altijd

Artikel 6 Rechtsbescherming minderjarigen

De ouders of verzorgers van de minderjarige aan wie de last onder dwangsom zal worden opgelegd, ontvangen in afschrift alle correspondentie, uitnodigingen, vooraankondigingen en besluiten. Als wettelijke vertegenwoordiger/belanghebbende kunnen zij opkomen in bezwaar namens zichzelf, maar ook namens het kind. In beginsel is een minderjarige onbekwaam om in rechte te staan. Hij zal vertegenwoordigd moeten worden door een wettelijke vertegenwoordiger. Dit lijdt uitzondering als de jongere in staat is zijn belangen te kunnen behartigen.

Artikel 4 Inwerkingtreding

Deze beleidsregels treden in werking op de dag nadat deze zijn bekend gemaakt.

Artikel 5 Citeertitel

Deze beleidsregels worden aangehaald als: Beleidsregels inzake de toepassing van een last onder dwangsom bij handhaving van de Leerplichtwet 1969.

Vastgesteld in de vergadering van 6 april 2021,

de heer drs. P. van de Veer
secretaris

de heer K.J.G. Kats
burgemeester